

Przedmowa

*Zmieniają się cele administracji, jej zadania,
formy i metody działania, struktury organizacyjne,
zasięg regulacji prawem, ludzie, a nawet nazwy.
Nie ma tu nic trwałego z wyjątkiem niej samej¹.*

Artykuły zamieszczone w czterech kolejnych częściach „Opolskich Studiów Administracyjno-Prawnych” dokumentują podstawowy dorobek XIX Dorocznej Konferencji Naukowej Stowarzyszenia Edukacji Administracji Publicznej, zaplanowanej na 11–13 maja 2018 r. w Kudowie-Zdroju. Problematyką obrad uczyniono *Wielopostaciowość współczesnej administracji publicznej*. Tak ujęty temat nie tylko oddaje polimorficzne wyzwania związane z funkcjonowaniem współczesnej administracji publicznej, ale też nawiązuje do zainteresowań badawczych i – co wymaga szczególnego podkreślenia – szeroko rozumianej postawy Profesora Jana Bocia.

Organizatorzy XIX Konferencji SEAP – Instytut Nauk Administracyjnych Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego oraz Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Opolskiego – postanowili bowiem poświęcić to wydarzenie upamiętnieniu zmarłego w 2017 r. Profesora Jana Bocia. Powód tego zamiaru wydaje się oczywisty, jeśli uzmysłowimy sobie rolę, jaką Profesor odegrał w kształtowaniu doktryny nauk administracyjnych w Polsce oraz w powstaniu i funkcjonowaniu Stowarzyszenia. Także wyjaśnienie współorganizacji Konferencji przez oba ośrodki akademickie – wrocławski i opolski – wynika z roli, jaką w każdym z nich odegrał Profesor Jan Boć. Ostatnim powodem – aczkolwiek *last but not least* – jest, rzecz można, „Bociowa” formuła przyjętego tematu spotkania. Znający Profesora potwierdza, że tytułowa wielopostaciowość na wiele sposobów pasuje do Patrona tegorocznej Konferencji SEAP.

W przypadku doktryny można wskazać, iż Jan Boć należy do najbardziej znaczących jej przedstawicieli w ostatnich 40 latach, w szczególności z racji znaczenia dokonanych ustaleń czy proponowanych rozwiązań, często o przełomowym wręcz znaczeniu dla nauki (głównie – prawa administracyjnego), wykazujących się przy tym silnymi – w istocie swoiście synergicznymi – związkami z praktyką administracyjną. Do takich osiągnięć bez wątpienia należą np. Jego prace z zakresu rodzącego się na przełomie lat 70. i 80. XX w. prawa ekologicznego, które wyznaczyły późniejsze kierunki badawcze w tym obszarze. Zaliczyć do nich należy dokonania Profesora w zakresie sytuacji jednostki wobec

¹ J. Boć, [w:] *Prawo administracyjne*, red. J. Boć, Wrocław 2010, s. 8.

działań administracji publicznej. Bez wątpienia odegrał równie znaczącą rolę w rekonstruującej się od 1990 r. doktrynie polskiego prawa samorządowego.

W przypadku Stowarzyszenia Edukacji Administracji Publicznej Jan Boć należał do ścisłego grona osób, które wspólnie z prof. dr hab. Barbarą Kudrycką w 1999 r. założyły SEAP. Był też z tego powodu jego członkiem, często także uczestnicząc w składach osobowych organów Stowarzyszenia. Profesor Boć brał udział w większości konferencji organizowanych corocznie, często wygłaszając w ich trakcie referaty, prowadząc obrady, a także uczestnicząc w pracach redakcyjnych niektórych wydań pokonferencyjnych. W 2007 r. był współorganizatorem VIII Dorocznej Konferencji poświęconej umowom w administracji (wspólnie z prof. dr hab. Ludmiłą Dziewięcką-Bokun z Dolnośląskiej Wyższej Szkoły Służb Publicznych „Asesor” we Wrocławiu), a także współredaktorem wydanej w 2008 r. pracy zbiorowej pod tym samym tytułem.

Dla Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego Jan Boć był jednym z najbardziej wyróżniających się swoją osobowością profesorów, wiernym uczniem swych mistrzów i kontynuatorem zapoczątkowanej przez nich wrocławskiej szkoły administratywistycznej, której pozycja w kraju jest niekwestionowana i znacząca. Był niezwykle aktywnym i twórczym wieloletnim dyrektorem Instytutu Nauk Administracyjnych i kierownikiem Zakładu Prawa Administracyjnego, przywiązującym niezwykle dużą uwagę do ich rozwoju naukowego. Stąd Jego inicjatywy w określaniu nowych kierunków badawczych, organizowaniu wielu znaczących krajowych i międzynarodowych konferencji i sesji naukowych, w tworzeniu nowych form organizacyjnych wykraczających poza ramy uniwersyteckie, jak chociażby utworzone w 2009 r. Centrum Badawcze Prawa Publicznego i Ochrony Środowiska (GP PLEN) będące wspólną jednostką badawczą Uniwersytetu Wrocławskiego i Brandenburskiego Uniwersytetu Technicznego (BTU) Cottbus-Senftenberg.

Również dla Wydziału Prawa i Administracji założonego w 2006 r. na powstałym w 1994 r. Uniwersytecie Opolskim Profesor Boć był postacią znaczącą. Odegrał istotną rolę w samym procesie jego powstania, a następnie rozwoju naukowo-badawczego i dydaktycznego. Związany był z Opolem od lat 70. XX w., kiedy prowadził zajęcia ze studentami kierunku prawo, a następnie także kierunku administracja, w Punkcie Konsultacyjnym studiów zaocznych na obu kierunkach. Wspierał wszystkie inicjatywy tworzenia Wydziału, począwszy od pierwszych prób prof. UO dr. hab. Stanisława Malarskiego utworzenia w 1996 r. Instytutu Prawa i Administracji na Wydziale Ekonomicznym, przez uruchomienie studiów magisterskich na kierunku administracja w 2000 r., przekształcenie Instytutu w samodzielny Międzywydziałowy Instytut Prawa i Administracji w 2001 r., do powołania Wydziału w 2006 r. Przez szereg lat kierował Katedrą Prawa Administracyjnego, prowadził wykłady i seminaria, sprawował opiekę naukową nad doktoratami pracowników opolskiej uczelni. Otworzył i kierował również pierwszymi studiami podyplomowymi z zakresu samorządu terytorialnego od 2008 r. Autorytet i osobowość Pana Profesora spowodowały, że ośrodek opolski rozwijał się dynamicznie pod względem naukowym i kadrowym.

Nie do przecenienia są też zasługi Profesora Jana Bocia w zakresie działalności wydawniczej, jako że założone przez niego Wydawnictwo Kolonia Limited we Wrocławiu umożliwiło przez wiele lat wydanie szeregu prac naukowych monograficznych i zbiorowych oraz podręczników akademickich pracownikom naukowym nie tylko Wydziału, ale również wszystkich niemal ośrodków akademickich z kraju. Publikacje te do dzisiaj zajmują znaczącą pozycję w wielu bibliografiach naukowych poszczególnych działów prawa.

*

Uczestnikom tegorocznej Konferencji organizatorzy zaproponowali rozważenie tytułowej wielopostaciowości administracji publicznej w co najmniej w trzech płaszczyznach:

- prawa materialnego, gdzie dostrzegane są coraz to nowe obszary regulacyjne, poddawane zróżnicowanej normatywizacji (np. co do znajdujących zastosowanie form działania administracji);
- prawa ustrojowego, w którym szczególnie ostatnio dostrzegane są coraz to nowe relacje ustrojowe i formy organizacyjne wykonywania zadań administracji publicznej; prawa procesowego, w którym pojawia się wiele zjawisk nietypowych dla klasycznej procedury administracyjnej z uwzględnieniem różnorodności procedur i ich wewnętrznych zróżnicowania.

Organizatorzy Konferencji oczekiwali przy tym od jej uczestników, aby w poszukiwaniu swoich rozwiązań w każdej z wymienionych sfer funkcjonowania administracji publicznej dążyli do kreowania pozytywnych praktyk w każdej z nich.

Objęcie Konferencji naukowymi auspicjami Profesora Jana Bocia stworzyło możliwość podejmowania problematyki podmiotowo i przedmiotowo ujmowanej wielopostaciowości administracji publicznej także w drodze nawiązań do niemal renesansowego dorobku i podejścia badawczego Profesora. Znalazło to wieloraki wyraz, szczególnie eksponowany w tekstach *explicite* odwołujących się do Jego dorobku.

Z uwagi na miejsce obrad, a także (a jakżeby inaczej) szczególną rolę Profesora Jana Bocia w prawie ochrony środowiska oraz Jego niewątpliwe „udziały” w dorobku prawa samorządowego ważnym przedmiotem obrad uczyniono też zagadnienie gmin o szczególnym statusie prawnym, w tym gmin uzdrowiskowych, i ich roli w realizacji zadań z zakresu administracji publicznej (szczególnie w dziedzinie ochrony środowiska).

Jak już wspomniano, nadesłane na Konferencję artykuły zostały ujęte w podzielonym na cztery części numerze „Opolskich Studiów Administracyjno-Prawnych” z uwagi na ich liczbę (62). Reprezentują one stan nauki we wszystkich znaczących ośrodkach akademickich w Polsce, zarówno uczelniach publicznych, jak i niepublicznych. Przyjęto w tym względzie następujący podział: pierwsza część obejmuje teksty stanowiące kanwę większości referatów wygłoszonych podczas konferencji; kolejne – w układzie alfabetycznym – prezentują pozostałe artykuły: na różne sposoby ujmujące i analizujące tytułową wielopostaciowość, wprost nawiązujące do dorobku naukowego Profesora Jana Bocia oraz

bezpośrednio korespondujące z administracyjnoprawnymi aspektami funkcjonowania gminy – gospodarza Konferencji; zdarzają się też opracowania kameeralniej realizujące problematykę Konferencji.

Dziękując przy tej okazji Autorom niniejszych tekstów – przede wszystkim za tę formę uświetnienia intencji Konferencji, Recenzentom – za ich pracę (w tym za dotrzymanie napiętych terminów) oraz pracownikom Wydawnictwa Uniwersytetu Opolskiego za trud włożony w przygotowanie niniejszej publikacji, wyrażamy nadzieję, że lektura tych tekstów spełni oczekiwania Czytelników, dając w szczególności impuls do rozwoju nauk o administracji (głównie zaś – nauki prawa administracyjnego).

*Jerzy Korczak
Piotr Lisowski
Ewa Pierzchała*